

Prosseguint una tradició musical arrelada a les contrades gironines

En articles anteriors ja hem comentat aspectes de la tasca de promoció de l'òpera a les comarques gironines i, en particular, l'actuació de l'associació Amics de l'Òpera de Girona. Contràriament al que de vegades se suposa, l'afició i les activitats líriques tenen una important trajectòria a les nostres contrades. Evidentment la sarsuela és el gènere que més presència ha tingut, i per diversos motius. Però l'òpera també. I és a aquest darrer àmbit al que ens volem referir ara. Fa més de dos segles que s'interpreten funcions d'òpera, senceres i representades a la ciutat de Girona. Pel que sabem els iniciadors, com en altres coses, van ser els francesos durant la invasió napoleònica. Disposem de notícies sobre com van anar algunes representacions en l'any 1812 i en sabem títols. És probable que l'any anterior ja s'haguessin vist funcions d'opéra-comique en la casa teatre del costat de l'Ajuntament gironí, edifici precedent de l'actual Municipal. La primera funció ja sense intervenció forana, que és coneguda a Girona fou la Norma, el 1839. És un fet ben conegut que la construcció, el 1860, de l'actual teatre Municipal va venir motivada per tal d'acollir adequadament l'òpera. Hi ha moments que a Girona s'arriben a representar més de cent funcions en un sol any. En iniciar-se el segle XX el ritme va decreixent, que no desapareixent, especialment degut a la diversificació de les ofertes d'oci, com ara el mateix cinema. Inclús durant el franquisme l'òpera va estar present amb certa profusió, com hem demostrat en altre lloc. Potser els moments de major decreixement es situen als voltants del període republicà i entre el final del franquisme i la recuperació de la democràcia. Val a dir que l'associació dels Amics té cura i presència en el conjunt de les comarques gironines. Són diverses les poblacions del nostre àmbit que tenen tradició operística. Destacarem el cas de Figueres, ja en el teatre que actualment ocupa el Museu Dalí s'hi portaven òperes, i en alguns moments molta òpera. A la capital empordanesa hi van fer bona feina els coristes de l'Erato i el mateix Pep Ventura, existint una relació entre el repertori operístic i la composició de diverses sardanes del mestre, com ha demostrat Anna Costal. Farem constar que el 1863 va ser un any esplendorós per a l'òpera figuerenca, amb un total de 67 funcions, força més que a Girona, on aquell any "només" es van veure 34 funcions operístiques. Uns quants indrets més han gaudit d'òperes senceres en viu. És el cas d'Olot, especialment en el seu Teatre Principal i durant les festes del Tura. Altres poblacions són, entre d'altres, Sant Feliu de Guíxols, La Bisbal, Palafrugell, Ripoll. Darrerament Peralada o Torroella de Montgrí. En menor mesura pel que sabem, Banyoles, Palamós, Portbou, S'Agaró, Santa Coloma de Farners, Lloret, entre d'altres. A nivells més parcials detectem abundantment la presència i el gust per l'òpera. És poc conegut que en l'àmbit privat de famílies benestant de les comarques gironines (coma Europa en general), l'òpera era un gènere important en els repertoris musicals domèstics durant els segles XVIII i XIX. El mateix passava en bars i tabernes del segle XIX, en aquest cas per als sectors populars, quan es van popularitzar la presència de música en viu, imitant els costums parisencs. I no oblidem els balls populars i les bandes militars que oferien significativament peces de l'àmbit operístic. En definitiva, que en el territori gironí el gust per l'òpera ve de temps i ha tingut presència i continuïtat, més de la que de vegades hom pensa. Els que continuem l'afició no som gens originals. Joan Manel Barceló Sitjes és pedagog i membre dels Amics de l'Òpera de Girona

Font del document:

<https://www.diaridegirona.cat/girona/2026/08/27/prosseguint-tradicio-musical-arrelada-les-133679224.html>